

طراحی مدل علی تأثیر حاشیه‌نشینی بر افزایش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی فرهنگی شهر اهواز با رویکرد آزمایشگاه ارزیابی و تحلیل تصمیم‌گیری (دیمتل)

آرش قاسم پور^{۱*}

فرید قنواتی^۲

فاطمه داست زرین^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۰۳ تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۵/۰۷

چکیده

پيامد رشد شتابان جمعیت شهری، ناشی از مهاجرت‌های روستایی (برای دستیابی به مسکن، درآمد، شغل و رهایی از فقر و . . .)، عامل اصلی بروز پدیده حاشیه‌نشینی در کانون‌های عمده جمعیتی بوده است. حاشیه‌نشینی به عنوان یکی از مهم‌ترین مسائل و معضلاتی است که کشورهای در حال توسعه و حتی توسعه یافته درگیر آن شده‌اند. افزایش مهاجرت به شهرها رشد سریع و گسترده‌ی جمعیت و عوامل اقتصادی و . . .، موجب بروز عوارض متعدد شهری شده است که از آن میان می‌توان به پدیده حاشیه‌نشینی و یا همان اسکان‌های غیررسمی اشاره کرد. به دنبال افزایش حاشیه‌نشینی تبعات و بحران‌های محیط‌زیستی، افزایش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی و . . .، نیز روز به روز در حال گسترش است. هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی تأثیر ابعاد حاشیه‌نشینی بر افزایش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی در شهر اهواز است. روش نمونه‌گیری در این پژوهش از نوع قضاوتی است و در نهایت تعداد جامعه و نمونه خبرگان در نمونه برای تأیید قواعد طراحی شده ۱۵ نفر است. جهت جمع‌آوری داده‌های پرسش‌نامه با استفاده از ابزار پرسش‌نامه‌های مقایسات زوجی با طیف صفر تا چهار جهت جمع‌آوری نظرات اساتید دانشگاهی در خصوص شدت اثرگذاری و اثرپذیری ابعاد حاشیه‌نشینی شهر اهواز بر افزایش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی فرهنگی با تکنیک دیمتل از طیف ۰ تا ۴ بهره استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد ابعاد حاشیه‌نشینی شامل: فقر فرهنگی، محرومیت از ثروت، کمبود فضای آموزشی، کمبود مراکز درمانی، افزایش فقر، ازدحام جمعیت، محیط آلوده به بزهکاری و فشار استرس بر افزایش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی شهر اهواز تأثیر دارد و با استفاده از تکنیک دیمتل شدت ارتباطات آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت.

واژگان کلیدی

حاشیه‌نشینی، بزهکاری، آسیب‌های اجتماعی، تکنیک دلفی فازی، آزمایشگاه ارزیابی و تحلیل تصمیم‌گیری (دیمتل).

۱. دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر، تهران، ایران.

(ghasempour_arash@yahoo.com)

۲. دانشجوی دکترای جامعه‌شناسی سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر، شوشتر، ایران. (f_5615@yahoo.com)

۳. کارشناس ارشد حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آبادان، آبادان، ایران. (fatemedastzarin1910@yahoo.com)